

Schoolopleiding en training voor ETW-examen:

Dubbel goede scholing voor avontuurlijk beroep

Het internationaal erkende certificaat European tree worker is bij overheidsorganisaties steeds meer een vereiste. Helicon Apeldoorn en Helicon Eindhoven bieden hiervoor een vierdaagse training aan. 'Een diploma Boomverzorging niveau 3 samen met een certificaat ETW, dat is toch wel een mooi totaalpakket voor de leerling', menen André Hillebrand en Corik Geurts, coördinatoren tree worker van respectievelijk Helicon Apeldoorn en Helicon Eindhoven.

Auteur: Sylvia de Witt

Leerlingen die op Helicon Apeldoorn of Helicon Eindhoven de opleiding Boomverzorging doen, krijgen na hun examen een officieel mbo-3-diploma. Velen gebruiken deze opleiding ter voorbereiding op het externe ETW-examen, dat wordt afgenomen op twee locaties in Nederland en waarvoor een vrije inschrijving geldt. Na hun opleiding tot boomverzorger worden de leerlingen

met een vierdaagse training nog eens extra klaargestoomd voor het ETW-examen.

'Het slagingspercentage was voorheen minimaal', legt André Hillebrand, coördinator van de tree worker-opleiding in Apeldoorn, uit. 'Daarop kwam er bij ons een vraag vanuit de branche om aan de onderkant meer tree workers te werven, want

er was een enorme behoefte aan European tree workers en aan scholing hiervoor. De Vereniging Hoveniers en Groenvoorzieners (VHG) heeft dat toen opgepakt en hier en daar neergelegd. Het plan van Helicon sprak de VHG aan en zij wilde dit ondersteunen.' Eerst was er drie jaar lang een projectfase, waarbij ook zestien bedrijven betrokken waren. Zij hielpen mee, zowel met

 6 min. leestijd

INTERVIEW

leiding staat van een European tree worker. Dat is nu de norm. Onze leerlingen willen dit certificaat dan ook graag behalen. Natuurlijk is onze opleiding tot vakbekwaam boomverzorgster ook heel goed, maar het ETW wordt vooral door opdrachtgevers toch als een soort keurmerk gezien.'

Vierdaagse training

De schoolexamens zijn in mei en de ETW-examens vinden in juni of juli plaats; vlak daarna dus. Na het schoolexamen krijgen de leerlingen die tevens European tree worker willen worden een vierdaagse examentraining, waarmee ze klaargestoomd worden voor het ETW-examen. Geurts: 'Deze training is toegespitst op het ETW-examen, hoewel we ons schoolexamen ook zo veel mogelijk proberen te richten op het kennisniveau dat wordt gevraagd voor het ETW-examen. Ook laten we onze proeve van bekwaamheid zo veel mogelijk lijken op die van het ETW-examen, zodat de jongens weten waarop ze zich moeten voorbereiden. Eigenlijk is het een gekke situatie, dat je op het ene moment examen doet voor de opleiding Boomverzorging en niet veel later hetzelfde trucje doet met dezelfde kennis.'

Schoolexamen is meeromvattend

Maar er zit wel degelijk verschil tussen het schoolexamen en het ETW-examen, dat wordt afgenomen door ETW'ers van IPC Groene Ruimte in Schaarsbergen en het praktijkcentrum Bomen in Apeldoorn.

Geurts: 'Een voorbeeld: bij ons examen moeten de jongens hun eigen persoonlijke beschermingsmiddelen, zaag en klimtuig meebrengen. Ooit kwam hier een leerling aanzetten met een zaag zonder veiligheidsketting. Hij kreeg weliswaar een uitbrander, maar mocht van iemand anders een zaag lenen, waardoor hij toch examen kon doen. Zoiets is bij een ETW-examen uit den boze. Als je daar aankomt met ondeugdelijk materiaal, sturen ze je meteen naar huis.'

Daarbij bestaat het schoolexamen niet alleen uit boomverzorgingstaken, maar eveneens uit de vakken Nederlands en rekenen. 'Er moeten ook kerntaken worden behaald. Een schoolexamen is dus meeromvattend dan alleen het specialisme boomverzorging.'

Helicon wil graag opleiden tot het ETW-certificaat, maar niet examineren. 'Dan zou je als het ware je eigen vlees keuren', vindt Hillebrand. 'Ik denk dat het voor de kwaliteit beter is om dit door een ander instituut te laten doen. En we zijn er

bijzonder tevreden over, dus waarom zou je dat veranderen?' 'Het enige nadeel is dat het voor onze jongens extra kosten met zich meebrengt', vindt zijn collega Geurts. 'Ze hebben al een school-examen, waarvoor ze betalen. Daarna schrijven ze zich vrijwillig in voor het examen ETW. Met verblijfskosten, transport en examenkosten moet je dan toch wel rekenen op zo'n 1000 euro.'

Avontuurlijk

De belangstelling voor de training tot European tree worker is groeiende. Voorheen volgden ook mensen uit het bedrijfsleven deze training en hij geniet nu volgens Geurts ook steeds meer bekendheid bij schoolverlaters die geïnteresseerd zijn geraakt in boomverzorging.

'Je krijgt dus ook ander publiek binnen. Ook zijn er ieder jaar wel een paar mensen die van de landmacht komen. Die zijn een aantal jaren militair geweest, oriënteren zich op iets anders en komen dan bij boomverzorging uit. Het is fysiek, het is buiten, het is discipline. Ook mensen uit de bergsport zijn vaak geïnteresseerd; die zoeken iets met klimmen. Het is ook een avontuurlijk beroep. Het klimmen is niet het doel, maar het werken in en met bomen is waarmee wij bezig zijn en dat doe je onder andere door middel van klimtechniek.'

'Als je de hele week geklommen hebt, hoef je op zaterdag echt niet meer naar de sportschool'

De leerlingen van Helicon Eindhoven komen uit Limburg, Zuid-Holland, Midden-Nederland, Zeeland en België. De leerlingen van Helicon Apeldoorn komen vooral uit Groningen, Friesland, Drenthe en Gelderland, maar ook uit Noord-Holland. Beide opleidingslocaties leveren de boomverzorgers en de ETW'ers voor het hele land. Voor het merendeel zijn dit jongens. Hier en daar zijn er wel meisjes tot boomverzorgster opgeleid, maar de laatste zes jaar kan Geurts zich geen dame meer herinneren. 'Het is fysiek zwaar werk, onder alle weersomstandigheden. Natuurlijk heeft het ook met techniek te maken, maar als je de hele week geklommen hebt, hoef je op zaterdag echt niet meer naar de sportschool.'

praktijkarrangementen als met het leveren van leerlingen. Helicon Eindhoven en Helicon Apeldoorn bieden de training voor het ETW-examen nu al zo'n negen jaar aan.

Vakbekwame boomverzorgster versus European tree worker

Eindhoven en Apeldoorn leveren met hun opleiding Boomverzorging vakbekwame boomverzorgers af, maar daarnaast zijn er de European tree workers. Een boomverzorgster onderhoudt, snoeit en plant bomen en haalt bomen weg. Een European tree worker doet in feite hetzelfde, maar voldoet aan de Europese norm. 'Opdrachtgevers weten dan wat ze in huis halen', vertelt Corik Geurts, coördinator tree worker van Helicon Eindhoven. 'Als er een bepaald bestek op de markt is gezet, wordt vaak geëist dat dit onder

Corik Geurts en André Hillebrand

‘Het is belangrijk om internationaal kennis uit te wisselen’

Specialistische kennis

Het ETW-examen test het kunnen werken in bomen, klimmend of met een hoogwerker. Daarnaast zijn er een theoretietoets, een materialenkennistoets en een aantal simulaties, zoals de simulatie begeleidingssnoei van bomen, boomveiligheidscontrole en zware bomen verplanten. Ook is er een mondeling, waarin je door twee mensen uit het vakgebied wordt onderzocht over de volle breedte van boomverzorging. Dit gesprek duurt ongeveer een halfuur.

Voor de praktische boomverzorging kan de ETW'er vertrouwen op zijn specialistische kennis over klimtechnieken, hoogwerkers, planten, snoeien, controleren en vellen. Hij moet ook iets weten over groeivereisten, functie, structuur, ontwikkeling en ouderdomsstadia van bomen. Verder heeft de ETW'er kennis over relevante wetten, regels en organisaties. Daarnaast herkent hij ziekten, plagen en stressfactoren bij bomen. Veel bedrijven bezitten diverse keurmerken, die vereisen dat medewerkers gecertificeerd zijn. Bedrijven hebben er dus een direct belang bij dat hun medewerkers op diverse fronten gecertificeerd zijn, vindt de projectleider van de opleiding Boomverzorging van Helicon in Eindhoven. ‘Wij stellen ons als opleidingsinstituut dienstverlenend op en draaien al die benodigde certificaten direct uit om ze de leerling mee te geven, zodat zijn bedrijf het huishoudboekje weer op orde heeft.’

Hillebrand: ‘Naast al die certificaten zijn we ook bezig met het implementeren in de opleiding van een Europese standaard voor het gebruik van de motorzaag. Dat is het zogenaamde ECC-certificaat, waarbij ECC staat voor European *chain saw certification*.’

Samenwerking

De EAC, de European Agricultural Council, is eigenaar van het ETW-certificaat. Deze club vaardigt mensen af naar de examens.

Examenkandidaten worden hier aangemeld en de EAC zorgt dat er een persoon namens de EAC bij de examens aanwezig is. Dat kan een Italiaan zijn of een Ier. Maar er zijn ook Nederlanders die daarvoor gevraagd worden; zij gaan naar examens in Duitsland, Italië of een ander Europees land. Hillebrand: ‘De examens in Duitsland en België zijn exact hetzelfde. Maar in Spanje, bijvoorbeeld, heb je heel andere bomen. Er is dus wel sprake van een bepaalde couleur locale.’

In Amerika is een ontwikkeling gaande dat er Europese samenwerking wordt gezocht, zodat men elkaars certificaten erkent. Geurts: ‘Het is op een gegeven moment niet alleen Europees, maar ook mondiaal een standaard. Het is belangrijk om internationaal kennis uit te wisselen. Onlangs was er een dag van de KPB en daar was een gastspreker uit Amerika.’

Kennis uitwisselen en leren in de praktijk, daar gaat het om. Geurts wil daarom benadrukken dat er subsidiemogelijkheden zijn voor bedrijven die leerlingen aannemen, tot 2700 euro per jaar per werkplek.

‘Daar staat tegenover dat het een leerwerktraject is; voor de deelnemer ligt het accent op leren en werken tegelijkertijd. Er dient dus ook begeleiding te worden geboden door de bedrijven. Op de site van RVO is daar veel over te vinden. De aanvraag is opengesteld van juni tot september en de regeling geldt tot 2019.’

Totaalpakket

Zo'n 90 procent van de leerlingen in Apeldoorn en Eindhoven gaat na het behalen van zijn schooldiploma niveau 3 of niveau 4 door voor het ETW-examen. Eigenlijk is het vreemd dat de jongens in korte tijd twee keer examens doen, maar een werkgever heeft er volgens Hillebrand wel baat bij. ‘Die vindt het schooldiploma niveau 3 wel goed, natuurlijk, maar ETW, dat is het toch eigenlijk. Daar haalt hij namelijk werk mee binnen. Een opdrachtgever zegt dat iemand mag inschrijven op een bepaald bestek, maar dan moet het werk wél worden uitgevoerd door een ETW'er; dat is vaak een eis. En dat neemt alleen maar toe. Een diploma en een certificaat vormen samen een mooi totaalpakket voor de leerling.’

‘We hebben er weleens over gedacht om het als totaalpakket aan te bieden’, vult Geurts aan. ‘Dus het diploma vakbekwaam boomverzorger inclusief ETW-certificering. Maar we hebben er toch voor gekozen om dit gescheiden te houden, dus om alleen op te leiden en de certificering elders te laten plaatsvinden.’

Hillebrand: ‘Als je dat doet, moet je het ook goed doen. En wie zijn wij om dat beter te kunnen dan de huidige twee examinerende partijen?’

Zij hebben hiermee veel ervaring. En om nu met drie examinerende partijen op de Nederlandse markt te zitten... Tja, dan word je elkaars concurrent en dat is niet de bedoeling. Ik ben eerder geneigd om juist de samenwerking te zoeken.’

ETW-bomen

Op het terrein van Helicon in Eindhoven en ook rondom de school en in de omgeving zijn alle bomen aanwezig van de lijst die voor het certificaat ETW nodig is. Alle bomen zijn met de wetenschappelijke naam geëtiketteerd. In Apeldoorn is dat ook het geval in het Zuiderpark. Dit moest worden heringericht en daarvoor werd een prijsvraag uitgeschreven. Helicon Apeldoorn heeft daarop het voorstel ingediend een ETW-bomenroute aan te leggen. De gemeente ging daar mee akkoord en nu zijn alle 130 bomen aanwezig waarmee ETW'ers moeten kunnen werken.

Be social

Scan of ga naar:

<http://www.boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-5846>